

Δευτέρα 27 Ιανουαρίου 2014
Alba Graduate Business School
«Φιλανθρωπία σαν στρατηγική
ανάπτυξης.»

Σας ευχαριστώ πολύ όλους για την παρουσία σας εδώ σήμερα. Είναι μεγάλη τιμή για εμένα αυτή η ευκαιρία που μου δίνεται να μιλήσω με όλους εσάς για το θέμα της στρατηγικής φιλανθρωπίας που σχετίζεται με τη χώρα μας και την τρέχουσα οικονομική και κοινωνική κρίση.

Όχι πολύ καιρό πριν ήμουν κι εγώ ένας φοιτητής MBA, που σκεφτόταν την πορεία της σταδιοδρομίας του και προσπαθούσε να αποφασίσει πια θα ήταν τα επόμενα βήματα. Αφού πέρασα κάποιο χρονικό διάστημα στον τομέα των οικονομικών, υποθέτω πως βρήκα την κλίση μου στον τομέα της φιλανθρωπίας.

Τι είναι η φιλανθρωπία;

Πώς ορίζεται και πως κατανοούμε τη σημασία του όρου σήμερα;

Το Φιλοσοφικό Λεξικό της Πλατωνικής Ακαδημίας ορίζει τον όρο φιλανθρωπία ως: "A state of well-educated habits stemming from love of humanity; a state of being productive of benefit to humans; a state of grace; mindfulness together with good works." «Μια κατάσταση από παιδευμένες συνήθειες που απορρέουν από την αγάπη για την ανθρωπότητα. Μια κατάσταση του να είναι κάποιος παραγωγικός προς όφελος του ανθρώπου. Μια κατάσταση χάριτος. Συναίσθηση σε συνδυασμό με καλές πράξεις».

Οι αρχαίοι πίστευαν πως η φιλανθρωπία -η αγάπη για την ανθρωπότητα - είναι η ουσία του πολιτισμού.

Στις μέρες μας, η αγάπη για την ανθρωπότητα εξακολουθεί να έχει βαρύνουσα σημασία για τη φιλανθρωπία.

Η φιλανθρωπία στην ουσία της σχετίζεται με τη βελτίωση της κοινωνίας και της ποιότητας ζωής. Ωστόσο, ο ρόλος της φιλανθρωπίας έχει εξελιχθεί και αλλάξει κατά τη διάρκεια της ανθρώπινης ιστορίας. Σε κάποια άλλη ιστορική στιγμή θα είχαμε συναντηθεί για να συζητήσουμε το ρόλο της φιλανθρωπίας ως δωρεάς – έννοια αρκετά διαφορετική. Και όχι πολύ πριν από 20 χρόνια θα μιλούσαμε για την έννοια της φιλανθρωπίας ως «το τι είναι σωστό να κάνει κανείς».

Σήμερα, ελπίζω ότι θα συμφωνήσετε μαζί μου, υπάρχει πραγματικός χώρος για τη δημιουργία συνεργασιών σχετικών με τη φιλανθρωπία και πιο συγκεκριμένα, με τη στρατηγική φιλανθρωπία.

Φιλανθρωπία στην Ελλάδα και Παγκοσμίως

Ας εξετάσουμε ένα μικρό ιστορικό της φιλανθρωπίας, τόσο στην Ελλάδα όσο και σε όλο τον κόσμο. Σύμφωνα την Gallup (<http://www.gallup.com>) και σχετικές μελέτες – δημοσκοπήσεις το 2013, η Ελλάδα ήταν στην τελευταία θέση από τις 135 χώρες από άποψη εισφορών σε εθνικό επίπεδο στη φιλανθρωπία (δωρεών για φιλανθρωπικούς σκοπούς και του χρόνου παροχής εθελοντισμού). Μόνο το 6% των Ελλήνων δίνει χρήματα σε φιλανθρωπίες, και ένα 4% ασκεί εθελοντικό έργο σε τακτική βάση. Προφανώς, έχουμε πολλή δουλειά να κάνουμε...

Η Αμερική κατέλαβε την πρώτη θέση συνολικά. Έχει την πιο ανεπτυγμένη φιλανθρωπική παράδοση στον κόσμο, και την μεγαλύτερη εμπιστοσύνη σε μη-κερδοσκοπικούς οργανισμούς. Η πλειοψηφία των Αμερικανών εμπιστεύονται το μη κερδοσκοπικό τομέα περισσότερο από την κυβέρνηση ή τις επιχειρήσεις στο «να αντιμετωπίσουν μερικά από τα πιο πιεστικά ζητήματα της εποχής μας».

Οι ιδιωτικές δωρεές διασφαλίζουν τη συντριπτική πλειοψηφία των αμερικανικών πολιτιστικών ιδρυμάτων και των μεγάλων πανεπιστημίων. Η περίπτωση της Αμερικής δεν είναι μοναδική. Σύμφωνα με ετήσια έρευνα σε πολλές άλλες χώρες, οι μη-κυβερνητικές οργανώσεις θεωρούνται πιο αξιόπιστες από τις κυβερνήσεις ή τις επιχειρήσεις.

Ωστόσο, αυτή η εμπιστοσύνη μπορεί να ελλοχεύει κινδύνους. Μια έρευνα που διεξήχθη ανάμεσα σε Αμερικανούς με υψηλά καθαρά εισοδήματα έδειξε ότι μόνο το ένα τρίτο αυτών ερευνά μια φιλανθρωπική οργάνωση πριν προβεί σε δωρεά, και από αυτούς, οι περισσότεροι ξοδεύουν λιγότερο από δύο ώρες για την εν λόγω έρευνα. Αυτό εξηγεί τη μεγάλη διακύμανση ως προς την ικανοποίηση από τη δράση των φιλανθρωπικών οργανώσεων, που μπορεί μακροπρόθεσμα να αποτρέψει τους δωρητές από το να προβούν ξανά σε μια τέτοια ενέργεια - δωρεά.

Από άποψη αξιολόγησης, διεθνή φιλανθρωπικά ιδρύματα και μη-κυβερνητικές οργανώσεις τείνουν να έχουν καλύτερες επιδόσεις από τα τοπικά. Συγκεκριμένα, σημαντικοί δωρητές αναζητούν αυτές τις οργανώσεις έτσι ώστε να μοιραστούν μαζί τους ορισμένες επιχειρηματικές πρακτικές με αποτέλεσμα ομάδες με ανεξάρτητους διευθυντές, για παράδειγμα, να είναι πολύ δημοφιλείς. Για να σας δώσω μια γενική αίσθηση των τάσεων στην αμερικανική αγορά της φιλανθρωπίας, δωρεές προς τις 400 μεγαλύτερες φιλανθρωπικές οργανώσεις αυξήθηκαν μόλις κατά 4% το 2012, λίγο περισσότερο δηλαδή από το ήμισυ του αντίστοιχου ποσού για το 2011. Και η πρόβλεψη για το 2013, δείχνει μια μείωση του 1%. Εάν το κορυφαίο σε φιλανθρωπία έθνος στον κόσμο, έχει αρνητική ανάπτυξη στον τομέα, τα πράγματα δεν φαίνεται να είναι σε καλή κατάσταση πουθενά.

Η παγκόσμια ύφεση της οποίας σίγουρα δεν έχουμε δει το τέλος, συνεχίζει να δυσκολεύει τις ΜΚΟ.

Στην Ελλάδα, σε έρευνα που διεξήχθη από το HumanGrid (<http://humangrid.gr/>), μια μη κερδοσκοπική οργάνωση με βάση την Ελλάδα, διαπιστώθηκε ότι η πλειοψηφία των Ελλήνων που έχουν καθημερινή πρόσβαση στο Διαδίκτυο συμβάλλουν σήμερα σε κοινωνικούς σκοπούς.

Αυτό δείχνει ότι οι άνθρωποι που θέλουν να εξετάσουν τις βασικές αρχές και την ιστορία ενός οργανισμού (μέρος αυτού που ονομάζουμε «διαφάνεια») είναι πολύ πιθανό να προσφέρουν χρήματα ή εθελοντική εργασία σε φιλανθρωπικές οργανώσεις.

Τι είναι η στρατηγική φιλανθρωπία, και τι την κάνει διαφορετική;

Το να δώσει κανείς τα χρήματα του είναι εύκολο, το να τα δώσει όμως αποτελεσματικά είναι πράγματι πολύ δύσκολο. Η στρατηγική φιλανθρωπία - όπως όλες οι καλές επιχειρηματικές πρακτικές- είναι αποτελεσματική και διαφανής. Μεγιστοποιείς τα αποτελέσματα και τα συνδέεις με τους στρατηγικούς σου στόχους. Αν είστε τυχεροί ώστε να έχετε και πάθος, τότε θα είστε πραγματικά αποτελεσματικοί - συνδέστε τις βασικές σας αξίες και τις ανησυχίες σας και θα αποκομίσετε τα μέγιστα οφέλη. Ένας καθηγητής μου στο Graduate Business School, μου είχε πει κάποτε ότι θα ήταν μια ανταμοιβή να εργαστώ στα χρηματοοικονομικά, αλλά για να ανταμειφθώ πραγματικά και να είμαι ευτυχισμένος θα πρέπει να αναλογιστώ τι κάνω για να βοηθήσω τους άλλους και τα πεδία για να βοηθήσεις άλλους είναι πραγματικά ατελείωτα.

Για παράδειγμα, σήμερα στην Ελλάδα αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο επικεντρωνόμαστε στους τομείς της Κοινωνικής Πρόνοιας, της Παιδείας, της Υγείας και της Επιστήμης, του Περιβάλλοντος, της Κοινωνίας των Πολιτών, της Διαφάνειας, τη Δημόσιας Πολιτικής και της προάσπισης των δικαιωμάτων, της μετανάστευσης, την εισαγωγή νέων τεχνολογιών και εφαρμογών, της οικονομικής ανάπτυξης & της ενδυνάμωσης των δομών των ΜΚΟ. Δουλεύουμε συστηματικά στο να φέρουμε στην Ελλάδα, κυρίως από το εξωτερικό, κεφάλαια με τα οποία θα υλοποιηθούν δωρεές σε μη κερδοσκοπικά έργα. Προωθούμε τη μείωση της φορολόγησης στις δωρεές και για το δωρητή αλλά και το δωρεοδόχο και εισαγάγουμε ένα πλαίσιο για τη διαφάνεια και τις σχέσεις με τις ΜΚΟ. www.elpis.org.gr

Ο Paul Brest, πρώην επικεφαλής του Ιδρύματος Hewlett Packard, ορίζει τη στρατηγική φιλανθρωπία ως «τον καθορισμό σαφών στόχων, την ανάπτυξη υγιών, τεκμηριωμένων στρατηγικών για την επίτευξή τους, τη μέτρηση της προόδου στην πορεία για την επίτευξή τους, καθώς και τον καθορισμό της πιθανότητας πραγματικής επίτευξης των στόχων της». Αυτό μπορεί να ακούγεται σαν τις βασικές αρχές κάθε καλού επιχειρηματικού σχεδίου-πράγματι για αυτό ακριβώς μιλάμε – για ένα συμπαγή επιχειρηματικό σχεδιασμό. Για να επενδύσουμε στρατηγικά, ιδιώτες, επιχειρήσεις και ιδρύματα συντονίζουμε τις φιλανθρωπικές μας δραστηριότητες, όπως δωρεές και εθελοντισμό σε κοινωνικά ζητήματα. Σε μια ιδανική κατάσταση ΚΑΙ ο δωρητής ΚΑΙ η μη κερδοσκοπική οργάνωση θα κερδίσουν από τη συνεργασία.

Η στρατηγική φιλανθρωπία καθοδηγείται από ένα όραμα κοινωνικής αλλαγής, καθώς και την επιθυμία να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής. Σχεδιάζουμε για την απόδοση των επενδύσεων που πηγαίνει πολύ πιο πέρα από το οικονομικό κέρδος - αυτό που ψάχνουμε ως την πιο σημαντική απόδοση της επένδυσης είναι η αλλαγή. Μπορείτε να αρχίσετε να βλέπετε λοιπόν γιατί μια χώρα όπως η Ελλάδα είναι ο ιδανικός χώρος επενδύσεων για τη στρατηγική φιλανθρωπία. Η στρατηγική φιλανθρωπία μπορεί να παρέμβει εκεί όπου οι επιχειρήσεις και το κράτος έχουν αποτύχει.

Ένας παράγοντας που διαφοροποιεί τη στρατηγική φιλανθρωπία από τη παραδοσιακή είναι ότι εστιάζει στη μέτρηση βραχυπρόθεσμων αποτελεσμάτων με στατιστικά στοιχεία.

Οι δωρητές και οι οργανισμοί απευθύνονται σήμερα στη στρατηγική φιλανθρωπία, λόγω των στατιστικών και της έρευνας που απαιτεί, έτσι ώστε να μπορούν να αμβλυνθούν τα ερωτήματα και οι ανησυχίες .

Η στρατηγική φιλανθρωπία είναι πια τόσο διαδεδομένη στην Αμερική ώστε το 60 % των αμερικανικών ιδρυμάτων σήμερα δεν δέχονται πλέον αυτόκλητες προτάσεις. Οι επικριτές υποστηρίζουν ότι αυτή η εστίαση στους αριθμούς εμποδίζει τη δυνατότητα των συμβούλων φιλανθρωπίας να προσφέρουν συμβουλές μακροπρόθεσμα. Ωστόσο, θα ήθελα να αντικρούσω αυτό το επιχείρημα εδώ σήμερα.

Αν θέλετε να δωρίσετε στρατηγικά, υπάρχουν μερικά βασικά ερωτήματα που θα πρέπει να απευθύνετε. Πρώτα απ' όλα, ποιος είναι ο σύμβουλος για τη φιλανθρωπία σας; Φιλανθρωπικοί σύμβουλοι, όπως εγώ, εργάζονται με ιδιώτες, φιλανθρωπικά ιδρύματα και εταιρείες για να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν υψηλού επιπέδου φιλανθρωπικές στρατηγικές. Προσθέτουμε την έρευνα σε όσα ήδη γνωρίζουμε για το τομέα της Κοινωνίας των Πολιτών έτσι ώστε να κάνουμε προτάσεις και ειδικότερα να θέσουμε προτεραιότητες.

Συνήθεις ερωτήσεις για έναν σύμβουλο στρατηγικής φιλανθρωπίας μπορεί να περιλαμβάνουν :

- Ποιους οργανισμούς θα πρέπει να εξετάσω ως υποψήφιους δωρεοδόχους με βάση τα ενδιαφέροντα/συμφέροντα ΜΟΥ ;
- Πώς μπορώ να βεβαιωθώ ότι ο οργανισμός είναι οικονομικά βιώσιμος;
- Έχει η δωρεά μου αποτελεσματικότητα;
- Πώς μπορώ να ξέρω ότι θα χρησιμοποιήσουν τη δωρεά μου με τον τρόπο που θέλω; Ας ελπίσουμε ότι, αυτές δεν είναι άγνωστες ερωτήσεις για το χώρο που βρισκόμαστε ... Νομίζω θα συμφωνήσετε ταυτίζονται με άλλα κομμάτια του MBA.

Η Στρατηγική Φιλανθρωπία περιλαμβάνει:

όραμα για τη κοινωνία των πολιτών του μέλλοντος

προσήλωση σε βασικές αρχές - έμφαση στην αξία και ποιότητα

δράσεις κοινωνικής αλλαγής με στόχο τη κοινωνική δικαιοσύνη και όχι μόνο την επιχορήγηση για να αντιμετωπίσουμε συγκεκριμένα κοινωνικά προβλήματα

πεποίθηση ότι ο δωρητής λειτουργεί ως εργαστήριο για το σχεδιασμό ολοκληρωμένων λύσεων και νέων τρόπων σκέψης με νέες μεθόδους αντιμετώπισης κοινωνικών προκλήσεων

γνώση ότι νέες τεχνικές πρέπει να έχουν άριστο σχεδιασμό αλλά και πρακτική εφαρμογή

αγωνία για την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων και συνεχή παρακολούθηση με διαδικασία προσαρμογών

Τελικά, ο στόχος μας ως φιλανθρωπικοί σύμβουλοι είναι να εξασφαλίσουμε ότι οι φιλανθρωπικές δωρεές έχουν το μεγαλύτερο δυνατό αποτέλεσμα, πράγμα ιδιαίτερα σημαντικό κατά τη διάρκεια της τρέχουσας κοινωνικής και οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα. Η στρατηγική φιλανθρωπία των εταιρειών βοηθάει στο να μειώσει το ρίσκο σε νέα προϊόντα και στρατηγικές επικοινωνίας, να δώσει πρόσβαση σε νέες αγορές, να δημιουργήσει πιο ισχυρή εταιρική ταυτότητα, να μειώσει το κόστος λειτουργίας, να χρησιμοποιήσει νέες τεχνολογίες. Να δούμε λοιπόν κάποια παραδείγματα σε Ελλάδα και εξωτερικό.

Coca Cola <http://delfin.tv/watch.php?vid=1c72089ff>

Η φιλοζωία είναι αγάπη για τη ζωή.

Campbell Soup Company <http://www.campbellsoup.com/>

Δέσμευση μέχρι το 2020 για τη μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος της εταιρείας στο μισό, έρευνα για τη σχέση δίαιτας και καρδιάς καθώς και παιδικής παχυσαρκίας.

www.weareallcitizens.gr

Το πρόγραμμα, με την ονομασία «Είμαστε όλοι Πολίτες», το οποίο και υλοποιείται στην Ελλάδα από το Ίδρυμα Μποδοσάκη (<http://www.bodossaki.gr>) και είναι μέρος των προγραμμάτων των EEA Grants (<http://eeagrants.org/>) στοχεύει στην ενδυνάμωση της κοινωνίας των πολιτών στην Ελλάδα και στη μεγιστοποίηση της συνεισφοράς της στους τομείς της κοινωνικής δικαιοσύνης, της δημοκρατίας και της ενδυνάμωσης δομών και ανάπτυξης ικανοτήτων των ΜΚΟ. Ποσοστό τουλάχιστον 10% της συνολικής διαθέσιμης επιχορήγησης προορίζεται για έργα που έχουν στόχο να ωφελήσουν παιδιά και νέους.

Επιλέξιμοι στρατηγικοί τομείς επιχορήγησης

1. Δημοκρατία
2. Ανθρώπινα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των μειονοτήτων και ατόμων με ειδικές ανάγκες

3. Χρηστή διακυβέρνηση και διαφάνεια
4. Συμμετοχική δημοκρατία
5. Καταπολέμηση του ρατσισμού, ξενοφοβίας και εγκλημάτων μίσους
6. Καταπολέμηση των διακρίσεων όλων των ειδών, συμπεριλαμβανομένων των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού
8. Ισότητα των φύλων
9. Έμφυλη βία
10. Καταπολέμηση της διαφθοράς
11. Διακίνηση ανθρώπων (trafficking)
12. Ενδυνάμωση δομών και ανάπτυξη ικανοτήτων (Capacity building)
13. Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση για την ιδιότητα του ενεργού πολίτη και τα ανθρώπινα δικαιώματα
14. Δικτύωση και δημιουργία συμμαχιών μεταξύ των ΜΚΟ
15. Προστασία του περιβάλλοντος και κλιματική αλλαγή

New Haven, New England, U.S.A. Έχει το μεγαλύτερο συντελεστή κατοίκησης ανά τετραγωνικό μέτρο στην Αμερική ενώ από το 1996 - 2002, τα έσοδα από τις πωλήσεις και μισθώματα κατοικιών αυξήθηκαν από \$577 εκ. σε περίπου \$2 δις. Ο πρόεδρος Richard C. Levin, του πανεπιστημίου Yale (www.yale.edu) είναι βασικά υπεύθυνος για την ανάπτυξη της περιοχής. Αύξησε τα διαθέσιμα κεφάλαια για το Πανεπιστήμιο από \$3 σε \$19 δις, ανακαίνισε τα διάφορα κτηριακά συγκροτήματα, έδωσε παγκόσμια ώθηση στη πανεπιστημιακή ταυτότητα και άνοιξε ένα σύγχρονο παράρτημα στη Σιγκαπούρη και όλα αυτά με μεγάλη αμφισβήτηση.

Πρόγραμμα Homebuyer το οποίο προσφέρει μέχρι \$35.000 σε εργαζόμενους του Πανεπιστημίου για την αγορά κατοικίας στο New Haven. Από το 1994, το Yale έχει συνεισφέρει περισσότερα από \$25 εκ. για να βοηθήσει περισσότερους από 1.000 εργαζομένους του πανεπιστημίου να αγοράσουν ακίνητα αξίας \$175 εκ.

Πρόγραμμα New Haven Promise όπου δωρητές ανταποκρίνονται και καλύπτουν με υποτροφίες το κόστος πανεπιστημιακής φοίτησης μαθητών της περιοχής που επιλέγονται από δημόσια πανεπιστήμια. «Place-based scholarships». Το πανεπιστήμιο του Yale έδωσε περισσότερα από \$4 εκ. το 2010 για αυτό το σκοπό.

PROGRESS AGAINST AIDS IN THE LAST DECADE

3,100% ↑

More people receiving
HIV treatment

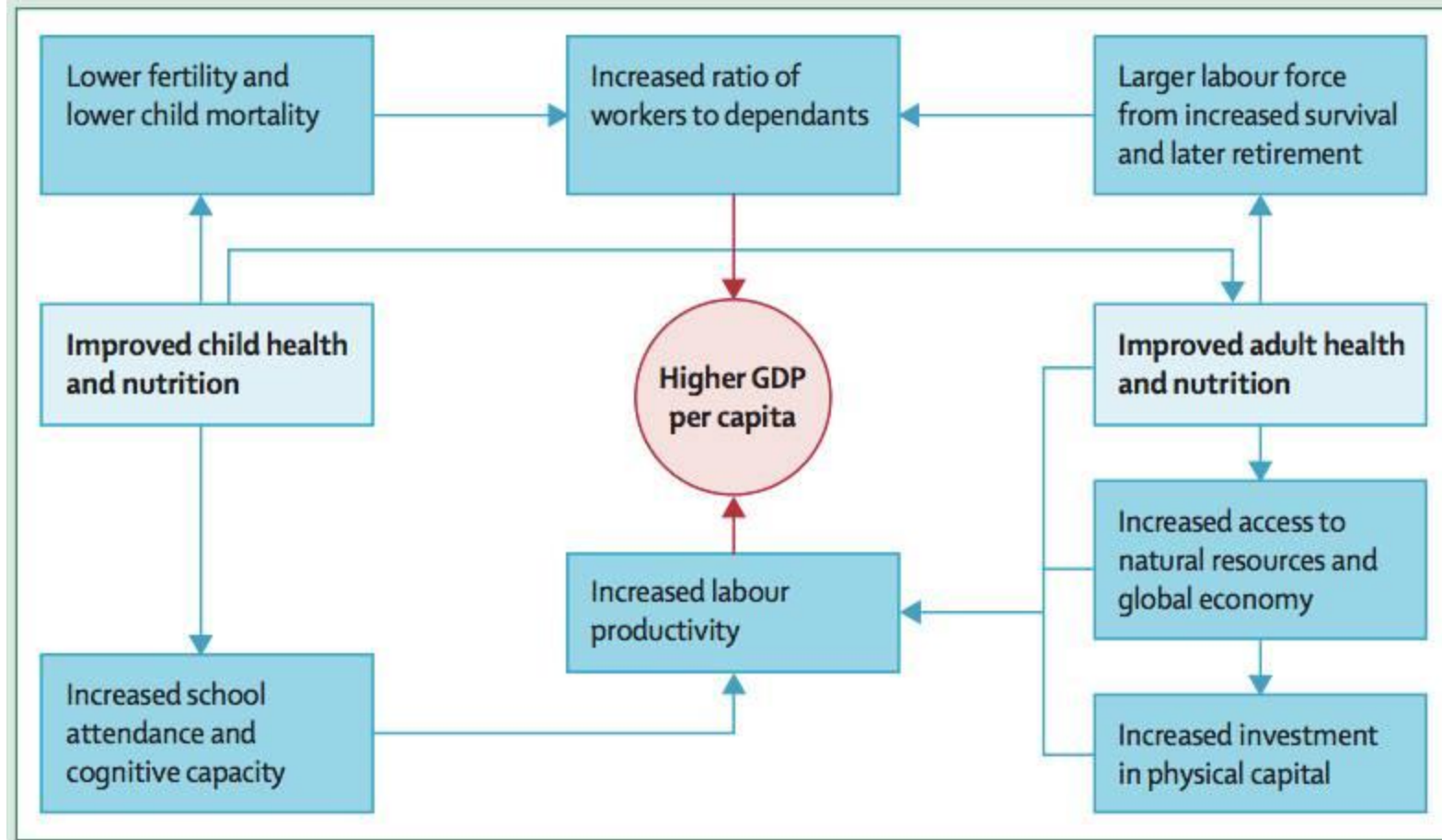
99% ↓

Decrease in cost of
HIV treatment

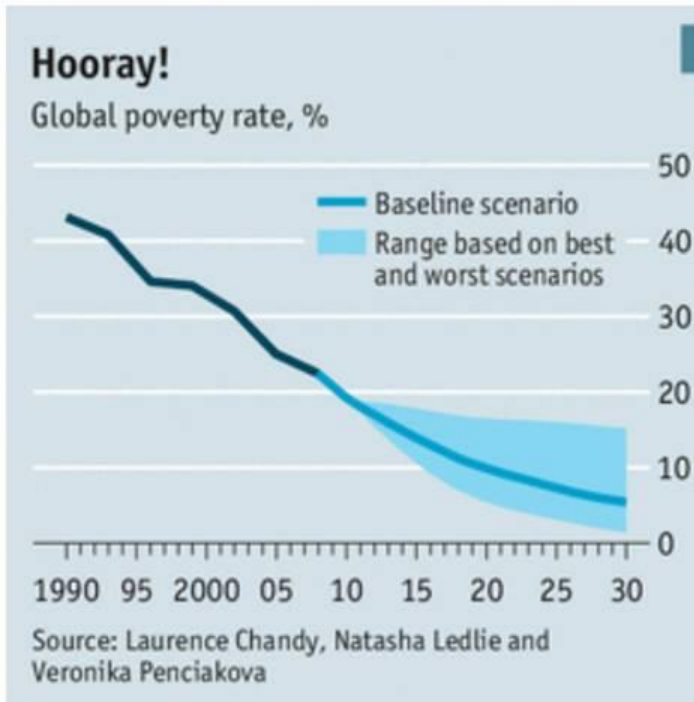
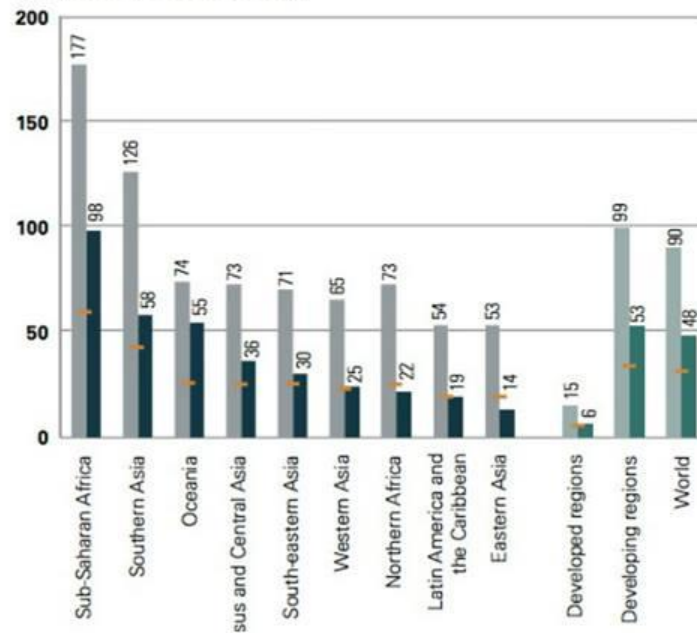

50% ↓

Reduction in HIV incidence
in many African countries

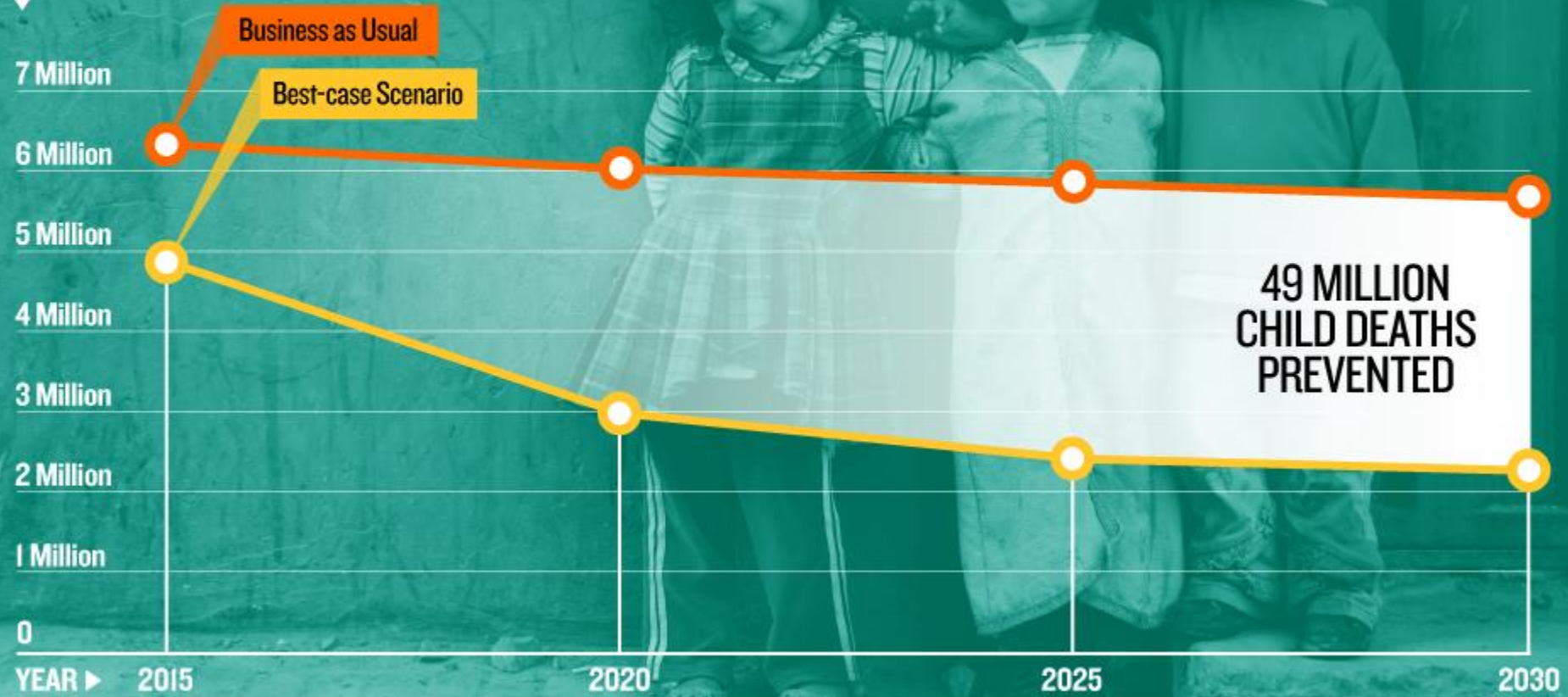

Under-five mortality rate, by Millenium Development Goal region, 1990 and 2012 (deaths per 1,000 live births)

How many children can we save in 15 years?

Deaths
in Children
Under Age 5

**49 MILLION
CHILD DEATHS
PREVENTED**

Source: Analysis using Lives Saved Tool, Bloomberg School of Public Health, Johns Hopkins University.

Το σημερινό οικονομικό τοπίο στην Ελλάδα

Όπως όλοι γνωρίζουμε, η Ελλάδα εισέρχεται στο τέταρτο έτος βαθιάς ύφεσης. Η κοινωνική πρόνοια συνεχίζει να μειώνεται, η φτώχεια, η έλλειψη στέγης, ο εθισμός, η εγκληματικότητα και η πείνα, η ανεργία ολοένα και αυξάνονται. Ασθένειες όπως η φυματίωση, η ελονοσία και το HIV/AIDS έχουν λάβει ανησυχητικές διαστάσεις. Η ενέσιμη χρήση ναρκωτικών έχει αυξηθεί κατά 1.500% από το 2010 .

Από μακροοικονομική άποψη, το ΑΕΠ συρρικνώθηκε σχεδόν κατά 6,4 % το 2012, συνεχίζοντας μια σωρευτική μείωση της παραγωγής κατά 21,8 % από το 2008. Αυτό προφανώς σημαίνει λιγότερα φορολογικά έσοδα, καθώς και λιγότερα χρήματα τα οποία οι δωρητές είναι διατεθειμένοι να δώσουν.

Η οικονομική κρίση έχει μετατραπεί σε κοινωνική. Όταν ξέσπασε η κρίση, οι ΜΚΟ δεν ήταν προετοιμασμένοι να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τα προβλήματα τέτοιου μεγέθους. Η στρατηγική φιλανθρωπία πρέπει να αναπτύξει και να ενισχύσει τις δομές και τα προγράμματα των ΜΚΟ στη χώρα μας. Όπως γνωρίζετε το 22.9% των οικογενειών με παιδιά κάτω των 18 ετών βρίσκονται στα πρόθυρα φτώχειας, έχουμε ανεργία σε επίπεδα 28% και 65% ανεργία στους νέους/ες, αύξηση 600% σε κρούσματα HIV και αύξηση 45% σε αυτοκτονίες. Για πρώτη φορά στη μεταπολεμική περίοδο στην χώρα μας έχουμε το φαινόμενο ότι ο αριθμός των ανέργων σχηματίζει τη πλειοψηφία του εργατικού δυναμικού ενώ οι πραγματικές κοινωνικές πληρωμές έχουν μειωθεί κατά 40%. Η τωρινή κατάσταση ενισχύει ακόμα περισσότερο τη σημασία των στρατηγικών δωρεών.

Γιατί η φιλανθρωπία στην Ελλάδα έχει περισσότερη σημασία από ποτέ;

Ενώ μπορεί να υπάρχουν κάποιες αχτίδες ελπίδας, έχουμε ακόμη πολύ δρόμο μπροστά μας. Αν και το ΔΝΤ προβλέπει πως η συρρίκνωση του ΑΕΠ θα επιβραδυνθεί το 2013 και το 2014, η ανάγκη για δωρεές αυξάνεται συνεχώς, καθώς οι υποδομές της κοινωνικής πρόνοιας και της δημόσιας ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης καταρρέουν. Αυτή τη χρονική στιγμή, το 30% του πληθυσμού λαμβάνει ιατρική περίθαλψη από ΜΚΟ. Πριν από την κρίση, ο αριθμός αυτός ήταν 3-4%.

Είναι σαφές ότι η στρατηγική προσφορά σε αυτούς τους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς έχει τεράστιο πλέον αντίκτυπο καθώς υποκαθιστά σε μεγάλο ποσοστό την δημόσια ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Είναι επιτακτική ανάγκη να συνεργαζόμαστε με τους δωρητές για να βεβαιωθούμε ότι τα κεφάλαιά τους έχουν την μεγαλύτερη δυνατή απορρόφηση.

Τράπεζες τροφίμων, εκκλησιαστικά ιδρύματα, και άλλες φιλανθρωπικές και κοινοτικές επιχειρήσεις έχουν καταστεί σημαντικοί πάροχοι υπηρεσιών, καθώς η ανεργία μαστίζει, ο αριθμός των αστέγων αγγίζει τους 20.000 και ο προϋπολογισμός λιτότητας ανοίγει τρύπες στο δίκτυο κοινωνικής ασφάλειας. Η Ελλάδα είναι η χώρα με τη μεγαλύτερη μείωση των πραγματικών κοινωνικών δαπανών μεταξύ όλων των χωρών του ΟΟΣΑ. Μεταξύ στέγασης, σίτισης και ιατρικής περίθαλψης, σίτισης / ένδυσης / θέρμανσης και εμβολιασμών για παιδιά η ανάγκη για χρήματα που θα αντικαταστήσουν τους δημόσιους πόρους που εξαφανίζονται είναι πειστική. Εδώ βλέπουμε και το μέγεθος της αποτυχίας μας όταν στην Ελλάδα του 2014 περισσότερα από 50.000 παιδιά έχουν ανάγκη από τα βασικά είδη διαβίωσης.

Παράλληλα με την κοινωνική και οικονομική παρακμή, ο ρατσισμός και η ξενοφοβία εξαπλώνονται με ανησυχητικό ρυθμό. Οι μετανάστες χρησιμοποιούνται ως εξιλαστήρια θύματα και θεωρούνται υπεύθυνοι για τη φτώχεια και την ανεργία. Οι ευπαθείς ομάδες σήμερα ψάχνουν απεγνωσμένα για χρηματοδότηση. Είτε είστε παθιασμένοι με την εκπαίδευση, την κοινωνική πρόνοια, την υγεία ή τις τέχνες, μπορείτε να βρείτε έναν τομέα στην Ελλάδα που θα ωφεληθεί σε μεγάλο βαθμό από μια στρατηγική δωρεά.

Το διαφαινόμενο τέλος της συρρίκνωσης του ΑΕΠ, μας δίνει αισιοδοξία αλλά ταυτόχρονα κάνει και τη φιλανθρωπία πιο σημαντική. Βεβαίως είναι ακόμα κατανοητός ο σκεπτικισμός σχετικά με τη πραγματοποίηση δωρεών προς τις σκληρά δοκιμαζόμενες ευπαθείς ομάδες στη χώρα μας.

Όπως θα θυμάστε, στο παρελθόν είχαμε πολλές περιπτώσεις χρηματοδότησης που «χάνονταν» ενώ προορίζονταν για να βοηθήσουν όσους επλήγησαν από φυσικές καταστροφές, όπως ο σεισμός του 1999 ή οι μεγάλες πυρκαγιές του 2007 και τους πολλούς τηλεμαραθώνιους που αντλούσαν κεφάλαια χωρίς λογοδοσία, για το που πήγαινε η χρηματοδότηση. Οι Έλληνες του εξωτερικού αποφεύγουν να επενδύσουν στην Ελλάδα, ύστερα από χρόνια κακοδιαχείρισης κονδυλίων και έλλειψη διαφάνειας.

Πιο πρόσφατα κατηγορίες υπεξαίρεσης προς διάφορες γνωστές ΜΚΟ που δραστηριοποιούνταν κυρίως στον τομέα της υγείας και αναλάμβαναν τη δέσμευση να προωθήσουν τη δημοκρατία....

Παρ' όλα αυτά οι σχετικοί δείκτες είναι πλέον πιο ενθαρρυντικοί. Και τούτο διότι λαμβάνονται αποτελεσματικά μέτρα κατά της διαφθοράς με αποτέλεσμα για το 2012 μόνο τα επίπεδα διαφθοράς στην Ελλάδα να έχουν μειωθεί τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα στα €420.000.000, για πρώτη φορά δηλαδή, κάτω από το μισό δισεκατομμύριο ευρώ, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέχονται από το HumanGrid.

Δεδομένα σχετικά με τον τομέα των ΜΚΟ στην Ελλάδα

Ας περάσουμε στις μη κυβερνητικές οργανώσεις στην Ελλάδα. Μια σημαντική κατηγορία που στόχος πλέον είναι να λαμβάνουν μεγάλες στρατηγικές δωρεές από φιλόανθρωπους, απ' ευθείας είτε μέσω συμβούλων φιλανθρωπίας. Αν και υπάρχουν 35.000 εγγεγραμμένες ΜΚΟ στην Ελλάδα, ένα μικρό μόνο ποσοστό (>2.000) από αυτές είναι ενεργές και θετικές. Πριν αποφασίσει πού θέλει να συνεισφέρει κανείς, είναι καλύτερο να βεβαιωθεί ότι η οργάνωση είναι ακόμα πλήρως λειτουργική, και ότι με τη δωρεά δε θα τους βοηθήσει για μια επανεκκίνηση. Ο μεγάλος αριθμός των ανενεργών ΜΚΟ οφείλεται στο ότι οι περισσότερες από αυτές είτε εξαρτώνται από το κράτος για την οικονομική τους στήριξη είτε επιδιώκουν ειδικά συμφέροντα.

Η συντριπτική πλειοψηφία από αυτές δεν διαθέτει την κατάλληλη οργάνωση, και τους μηχανισμούς παρακολούθησης και διαφάνειας για την κατανομή των πόρων. Λόγω αυτής της συνεχιζόμενης έλλειψης διαφάνειας και της πρόσφατης έλλειψης μετρητών, μια σχετική πλειοψηφία των Ελλήνων θεωρεί τις ΜΚΟ περιττές για την κοινωνία, και δεν τις εμπιστεύεται είτε σε σχέση με την πραγματοποίηση των σκοπών τους είτε σε σχέση με την επίτευξη των σύγχρονων προκλήσεων. Δίκτυα ανταλλαγών έχουν αντικαταστήσει το έργο των μη κερδοσκοπικών οργανώσεων σε πολλά μέρη της Ελλάδας. Ομάδες συμπολιτών μας ανταλλάσσουν πλέον αγαθά και υπηρεσίες επειδή δεν υπολογίζουν στην φιланθρωπική βοήθεια. Ένα ακόμα πρόβλημα που προστίθεται στην ιδιωτική χρηματοδότηση προς τις ΜΚΟ θα ήθελα επίσης να αναφέρω ότι μια άλλη πρόκληση που αντιμετωπίζουν τα μέλη της ΕΕ είναι η εχθρική φορολογική νομοθεσία προς τη δωρεά.

Εάν π.χ. ζείτε στη Νορβηγία, για παράδειγμα, και θέλετε να δωρίσετε σε μία ΜΚΟ στην Ελλάδα, η δωρεά σας δεν είναι αφορολόγητη, θα πρέπει να καταβάλετε το ΦΠΑ. Το τελευταίο διάστημα γίνονται προσπάθειες ώστε το καθεστώς αυτό να αλλάξει.

Το πιο σημαντικό είναι ότι θέλουμε να αποκαταστήσουμε πλέον την εμπιστοσύνη στο φιланθρωπικό σύστημα στην Ελλάδα, έτσι ώστε δωρητές με μέσα σε όλο τον κόσμο να μπορούν να υποστηρίξουν τις ΜΚΟ με στόχο την επίλυση των πραγματικών προβλημάτων.

Η εμπιστοσύνη προς τις ΜΚΟ θα ανακτηθεί μόνο αν η λειτουργία τους διέπεται πλήρως από διαφανείς όρους και διαδικασίες. Έχω περάσει το μεγαλύτερο μέρος της καριέρας μου (17 έτη) συνεργαζόμενος με μη κυβερνητικές οργανώσεις και καταβάλλοντας προσπάθειες στην Ελλάδα και το εξωτερικό ώστε να δρουν στα πλαίσια διαδικασιών που εξασφαλίζουν την διαφάνεια.

Ως σύμβουλος είναι σημαντικό για μένα να υποβάλω τις σωστές προτάσεις για δωρεές στους υποψήφιους δωρητές. Στόχος μου είναι να έχουν το υψηλότερο ποσοστό ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ απόδοσης της επένδυσής τους σε σχέση με τα ποσά που δωρίζουν (value for money). Το να υπάρξει πραγματική λύση στο πρόβλημα μιας ευπαθούς ομάδας της κοινωνίας επιτυγχάνεται μόνο μέσω ΜΚΟ που λειτουργούν στα αυστηρά πλαίσια που προαναφέραμε δηλαδή της ορθής διακυβέρνησης και της βιώσιμης ανάπτυξης.

Η σημασία της Διαφάνειας

Η διαφάνεια συνεπώς είναι ένα άλλο σημαντικό μέρος της στρατηγικής φιλανθρωπίας. Ανέφερα την εστίαση στις μετρήσεις και τα βραχυπρόθεσμα αποτελέσματα. Δεν πρέπει να συγχέουμε την έννοια του «βραχυπρόθεσμου» εδώ, όμως αυτό που θέλω να τονίσω είναι η μετρήσιμη αλλαγή. Η πραγματική, συστημική αλλαγή απαιτεί χρόνο και θα πρέπει να προγραμματιστεί αναλόγως. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι απλώς δίνουμε χρήματα για ένα πρόβλημα χωρίς την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων μας, από την αρχή.

Σε πολλές περιπτώσεις, ιδιαίτερα με τα παραδείγματα που μοιραστήκαμε εδώ σήμερα, το να έχουμε μια προσέγγιση βασισμένη στις μετρήσεις, θα μας επιτρέψει να δούμε, όχι μόνο που μπορούμε να κάνουμε πλέον αισθητή τη διαφορά, αλλά και να μοιραστούμε τις επιτυχίες μας γρήγορα – πράγμα που αυξάνει την δυναμική στην αίσθηση της επιτυχίας και επιτρέπει την εμβάθυνση της συνεργασίας με τους χρηματοδότες και τους επιχορηγούμενους. Αυτή η διαδικασία είναι πολύπλοκη και απαιτεί ένα επίπεδο διαφάνειας ανύπαρκτο μέχρι τώρα στην Ελλάδα.

Ο καλύτερος τρόπος για να διατηρηθεί η φιλανθρωπική ελευθερία είναι να μη μένει κρυφό οτιδήποτε. Μάλλον, τα ιδρύματα και οι ΜΚΟ θα πρέπει να πουν τι κάνουν, γιατί το κάνουν και πώς η διαφάνεια βελτιώνει τελικά την λειτουργία τους καθώς και το αποτέλεσμα που επιδιώκουν, δηλαδή τον σκοπό τους.

Όπως ο ιδιωτικός πλούτος για το κοινό καλό, έτσι και η φιλανθρωπία πρέπει να επιτύχει μια λεπτή ισορροπία ανάμεσα στην ανεξαρτησία, την καινοτομία και την ανάληψη κινδύνου, αφ' ενός, και την λογοδοσία και την ανταλλαγή πληροφοριών αφ' ετέρου. Η διαφάνεια κρατά αυτήν την ισορροπία και διευκολύνει ώστε να υπάρξει το βέλτιστο αποτέλεσμα.

Με διαφάνεια λειτουργεί το ίδρυμα και οι ΜΚΟ που παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την εργασία, τις λειτουργίες και τις διαδικασίες, με έναν ανοιχτό, στοχευμένο, προσβάσιμο και έγκαιρο τρόπο.

Για τα ιδρύματα / ΜΚΟ που λειτουργούν στην σημερινή ψηφιακή εποχή, η διαφάνεια σημαίνει επίσης πως εκτός από φυσική παρουσία έχουν και μια πραγματική διαδικτυακή, ώστε ο καθένας να μπορεί γρήγορα να μάθει τι κάνουν, γιατί το κάνουν και τι αποτελέσματα έχουν οι δράσεις τους.

Όσο αυξάνεται ο αριθμός των ιδρυμάτων / ΜΚΟ που κοινοποιούν τις πληροφορίες σχετικά με τη διακυβέρνησή, τις διαδικασίες, τα προγράμματα και τα επιτεύγματα τους, τόσο περισσότερο μπορούν να περιμένουν να δουν θετικά αποτελέσματα τόσο σε επίπεδο λειτουργίας και χρηματοδότησής τους όσο και στον τομέα δράσης τους και τελικά των επιτευγμάτων τους.

Η στρατηγική φιλανθρωπία μπορεί να παρέμβει όπου οι επιχειρήσεις και η κυβέρνηση έχουν αποτύχει.

MY WORLD. THE UNITED NATIONS GLOBAL SURVEY FOR A BETTER WORLD.

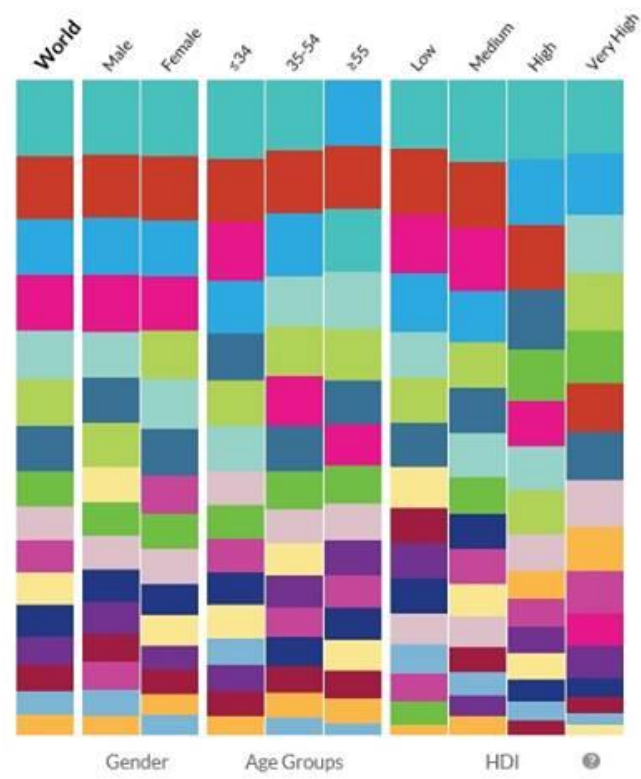
✓ MARK A DIFFERENCE

Vote

See the Results

How the World Voted

Rankings of priorities (so far)

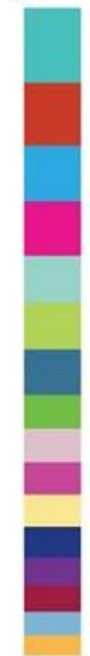
Roll over your selections to see how the world voted on them

Customize

Priorities

- Better job opportunities
- A good education
- Better healthcare
- Affordable and nutritious food
- Support for people who can't work
- Phone and internet access
- Access to clean water and sanitation
- Reliable energy at home
- Protecting forests, rivers and oceans
- Action taken on climate change
- An honest and responsive government
- Political freedoms
- Protection against crime and violence
- Equality between men and women
- Freedom from discrimination and persecution
- Better transport and roads

All All All All 857,109 Votes

Change

Γιατί δίνουμε;

Θέλουμε να έχουμε συμμετοχή στη λύση προβλημάτων.
Αισθανόμαστε πιο κοντά στους συνανθρώπους μας και «ζούμε».

Έχουμε ανεπτυγμένο σύστημα και λογική ηθικής.

Είμαστε αυθόρμητοι και δημιουργικοί.

Βλέπουμε αντικειμενικά τα προβλήματα και τις προτεραιότητες και ιεραρχούμε συγκριτικά τις δικές μας ανάγκες.

Αναμένουμε κάποιο αντάλλαγμα (κοινωνικό, πολιτικό, θρησκευτικό, ...). Εξωτερικεύουμε τον εγωϊσμό μας.

Προβληματισμοί

Philanthropic Colonialism – Νομίζουμε ότι έχουμε όλες τις λύσεις για όλα τα προβλήματα σε όλο τον κόσμο.

Δικαιολόγηση των 9.4 εκατ. εργαζομένων στο τομέα και των \$316 bn κεφαλαίων μόνο στην Αμερική.

Conscience Laundering – με το να δίνουμε διώχνουμε ενοχές ότι έχει συγκεντρωθεί μεγάλη ποσότητα πλούτου.

Microlending and Financial Literacy – Μαθαίνουμε το σύστημα αποπληρωμής του χρέους με χαμηλό επιτόκιο.

Humanism – να προσέξουμε τις ανάγκες των συνανθρώπων μας.

Systemic Change – να επιδιώξουμε πραγματικές

αλλαγές με νέο κώδικα. Risk Capital – Φιλανθρωπία ως

κεφάλαιο κίνησης δημιουργίας μιας νέας κοινωνίας των πολιτών.

Σκέψεις

Το πρόσωπο της φιλανθρωπίας αλλάζει, αποκτά νέα μορφή – εσείς μπορείτε να το αλλάξετε περαιτέρω και να της προσδώσετε πολλαπλασιαστικό ρόλο. Η εθελοντική μεταφορά των βέλτιστων πρακτικών στις επιχειρήσεις σας και των οικονομικών / κοινωνικών εμπειριών σας στους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, μπορούν πολλές φορές να αποδειχτούν ακόμη πιο ουσιαστικές από μια χρηματοδοτική εισφορά.

Γνωρίζω ότι για να έρθετε εδώ Δευτέρα απόγευμα έχετε κοινωνική συνείδηση και σας ευχαριστώ. Κάντε τη διαφορά κάθε μέρα, βοηθήστε περισσότερο στις κοινότητες σας σε τομείς που θα επιλέξετε ανάλογα με τα ενδιαφέροντά σας και με ό,τι αγαπάτε πραγματικά.

Ελπίζω να με ακολουθήσετε στο να σχεδιάσουμε και να στηρίξουμε οράματα με στρατηγική και ελπίδα.

elpis
Philanthropy Advisors

Do good, wisely

“The secret of change is to focus all of your energy, not on fighting the old, but on **building the new**”
— Aristotle

15 Stisihorou str.
106 74 Athens
Greece

t +30 210 7299540
f +30 210 7299549

e info@elpis.org.gr
www.elpis.org.gr